

ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Στὸ «Παραμύθι» τῆς Μυρτιάτσας ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ περασμένο φύλλο, πρέπει ἡ πρώτη στροφὴ νὰ διαβαστεῖ ἔτσι :

Εἶμουν βιβλιοπούλα μιὰ φορὰ
ὅμοια μ' αὐτὲς ποὶ λέν τὰ παραμύθια,
κ' εἶχα τὴν πούλια δὲ μὰλλιά μου τὰ ὀγούρα
καὶ τὸν ἀγγερινὸν εἶχα δὲ δάθαινα.
καὶ ὁ δεύτερος στίχος τῆς τέταρτης στροφῆς νὰ διορθωθεῖ ἔτσι :

ἀκόμα καὶ δεῖς νύχτας τὸ σκοτάδι.

— Ὁ κόσμος ποὺ στερήθηκε ὅλο τὸ περασμένο καλοκαίρι τὴν Κυβέλη, ξεδιψαίει τώρα στὸ Βασιλικό. Ἡ πρώτη παράσταση μὲ τὸ «Ὁ ἔρως ἀγρυπνεῖ» εἶταν ἀποθεωτικὴ. Τώρα τοιμάζει διήφορα καινούρια ἔργα, ξένα καὶ πρωτότυπα. Καὶ τὸ μεγάλον μυστικὸ : ὁ Παλαιὸς μεταφράζει γιὰ τὸ θῖασο τῆς Κυβέλης, τὴν «Ἑλένη τῆς Σπάρτης» τοῦ Βέλγου ποιητῆ Βεραρέν, ποὺ τὸ κυριώτερον πρόσωπον θάν τὸ παίξει ἡ κ. Θεὼν Δρακοπούλου.

ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΡΗΛΙΟΣ. — Ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ εἶναι φτωχὸ παροδικὸ πρῶμα. Τὴ μιὰ μέρα στὴ ζωὴ, τὴν ἄλλη μοῦμμα ἢ στάχτη. Ὡστε διεύθυνε τὴ στιγμή αὐτὴ μὲ φρόνηση, καὶ ἀποχωρίσῃς τὴν μὲ αὐτὴ καρδιά. Καὶ σὺν τὸν ὀριμὸ καρπὸ, ὅταν πέφτει, ἀναγνώρισε τὸ γνησιότητά σου στὸ κλαδί ποὺ σὲ κρατοῦνε.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς — Κυκλάδων

Γραμμὴ Πειραιῶς — Ἀλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀρθίας σου ταχύτητος πολυτελείας καὶ ἁ ἑσέως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιον «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Ποσειδά Τροῦμα).

Ἐκκίστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον, Τήνον, Ἀνδρον καὶ Κόρθιον.

Ἐκκίστην ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ. μ. διὰ Ἀλεξανδρείαν.

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμὰ Κούκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γαϊόλμαν καὶ Σ. Σωτῆδου, (πλιντεῖα Συν. ἀγμ. τοῦ) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (πρὸς τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμ. νοῖας).

Ἐν Πειραιεὶ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ὑπὸ τὴν Ἀγίαν Τρυφίαν).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβίγγ, ὁδὸς Ἀντωνιάδου, 1.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)

ΦΥΛΛΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΑ-ΣΟΥ

ΣΤΟΥΣ ΤΑΦΟΥΣ

Στὸ φίλον μου Πάνο Ταγκόπουλο

Ἐκεῖ ποὺ τὸ Καρά-Σοῦ κυλάει τὰ θολὰ νερά του καὶ χύνεται σ' ἓναν κάμπο εὐλογημένον ἀπ' τὸ Θεό, εἴτανε τὰ πολλὰ Κονιάρωφια.

Παλληκάρια στὴ δουλειὰ οἱ Κονιάρωφ, δὲ φροβούνταν τ' ἀλέτρι, οὔτε τὸ σπληνὸ χῶμα καὶ τὸ ἀλέτρι τοὺς πάντα εἶνε στυλγνὸ καὶ στὸ μέρος τοὺς ὅλα τὰ χωράφια ὀργωμένα. Ἀλλὰ καὶ στοὺς πολέμους παλληκάρια καὶ θεοὶ εἶνε οἱ Κονιάρωφ. Ἀμα ὁ Θεὸς πεισμώνει καὶ δὲ ρίχνει βροχὴ στὰ γεννήματα καὶ ὅταν θυμῶν ἡ Γῆ καὶ ξερνάει χίλιω λογιῶ ζούδια καὶ καταστρέφονται τὰ σπάρτα, οἱ Κονιάρωφ μὴ θέλοντας νὰ πᾶν ἐνάντια, οὔτε στὸ Θεὸ οὔτε στὴ Μάννα τοὺς τὴ Γῆς, ζῶγονται τὰ σπαθιά τοὺς καὶ τὰ γιαταγάνια τοὺς—ποὺ οἱ πρόγονοί τοὺς τ' ἄφρασαν ἀπ' τὴ Δαμασχὸ καὶ τὰ βλόγησαν οἱ Χοντζάδες, στοῦ Προφήτη τὴν Καάβι...μαζοῦα στὴν ἐνδοξὴ καὶ ἱερῇ Μέκκα...—τὰ γιαταγάνια τοὺς τ' ἀντροφόνει καὶ βγαίνουν σὲ κάμπους καὶ βουνὰ σὲ δάση καὶ πολιτεῖς.

Κ' ἔρχονται πάντα πλουσιοφορωμένοι στὴν κόκκινη τεδιάδα, ποὺ ἤσυχον κυλάει τὰ νερά του τὸ Καρά-Σοῦ καὶ εἶναι τὰ χωριά τῶν Κονιάρων.

Φέρνουν κοπάδια τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια, τὶς γελιάδες καὶ τὰλογα φέρνουν γομάρια φορτωμένα γέννημα, μισοῖρι (*) καὶ φλουρί. Τότε γίνεται ξεφάντωμα καὶ χαρὰ, σωστὸ ραμαζάν μ' αἰσάρι.

Μέρες πολλὰς βυστάει τὸ γιορτάσι καὶ δουλεύουν μόνον οἱ σκλάβοι—καλὰ παιδιὰ καὶ ὁμοῦρα κορίτσια ἀπὸ χῶρες καὶ πολιτεῖς κουρσεμένες—σκλάβοι ποῦτ' ἀρχόντοι πρὶν, μὲ παραγιοὺς ἀφέντες.

Ἀπ' τὸ πλανὸν νερό, ποὺ μοιάζει σὰν ἀτέραντος οὐρανὸς γαλάζιος καὶ τὸ κατέχει ὁ ταξιδιάρικος τοῦ Ροῦμ λαός, (**) καὶ πάνω στὰ παγωμένα ποτάμια, (***) εἶνε φτασμένη ἡ δύναμις τῶν Κονιάρων καὶ ἀνίκητοι ὡς τώρα εἶναι σὲ μάχης καὶ σὲ κούρσκει.

Ὅταν τὸ πολυδοξασμένο Σύμβολον τοῦ Προφήτη χρυσώνει τὰ νερά τοῦ Καρά-Σοῦ (****) καὶ οἱ Νεράιδες

(*) Μισοῖρι : λένε τὸ Καλαμπόκι σ' ἑλὴ καὶ τὴ Μακρόδο-νία.

(**) Ροῦμ : Ἡ πᾶς τουρκικὰ Ρωμῶς, Ρωμῆ οἱ, Ρωμοσύνη τὸ γαλάζιο ποτάμι ποὺ κατέχει τοῦ Ροῦμ ὁ ταξιδιάρικος λαός, ἐννοεῖ τὴ θάλασσα.

(***) Παγωμένα ποτάμια : Δούναβης κλπ. Δηλαδή τὸ Βορρὰ, τὴν Εὐρώπη, ἀντίθετα πρὸς τὴ θάλασσα τοῦ Ροῦμ ποὺ εἶναι Νοτιάς.

(****) Καρά-Σοῦ : Ἡ πᾶς Μαῦρον Νερό, ἔτσι νοματίζουν οἱ Τοῦρκοι πολλὰ ποτάμια μικρὰ καὶ μεγάλα καὶ τὸ Στρομόνα ἔτσι τὸν λένε.

σέβοντο τὸν ξοιτὸν χορὸν τοῦς στίς ὄχτους, κίτω ἀπὸ περὶ ῥυτίδας λευκάς καὶ θλαλιένες λιτές, ἀνθρώπου γέννησι δὲ βλάπτει ὡς πέτρα στοῦς καὶ λιμῶνες τῆς λίμνης, ποὺ γίνονται ἀπ' τὸ ξεχέλισμα τοῦ μαύρου νεροῦ.

Κάθε ψάρι γίνεται τελὸς τοῦ καὶ κάθε πέτρα Νεράϊδα, τὴν ὥρα τὴν ὥρα ποὺ σιγαλιὰ ἀτλῶνεται παντοῦ καὶ τὸ θρόισμα τῶν κλαδιῶν παύει καὶ τοῦ νεροῦ τὸ βουητὸ βουβίνεψα τοῦ Ἀλλάχ ἡ κατάρα λιθώνει καὶ τοῦ Χρυσοῦ Ἀστρου οἱ ἀχτίδες μαγεύουν ὅποιον τολμήσει νὰ φινῇ γύρω ἀπ' τὴ στοιχειωμένη ρέτια τῶν τάρων.

Βάτοι πυκνοὶ εἶναι φύλακες, μετ' ἀνιζοὺς χαλκίους καὶ ὄρνια καὶ ἀγρίμια μέσα στίς κουφάλες τῶν δέντρων καὶ στῶν χαλασμάτων τῆς ρωγμῆς καὶ φίδια καὶ γουστέρες στὴν παχιά χλόη, ἀκοίμητοι Δράκοι ἀποστέργουν κάθε βέβηλο. Καὶ σ' ὅλα αὐτὰ ἀγρυπνεῖς καὶ ἀδυσώπητες νυχτερίδες, πελώριες, μαύρες, ἀπλώνουν τὰ κρινερά τους φτερούγια σπέρνοντας τὴν ἀγωνία καὶ τὴ φοβίη!

Νυχτερίδες — Σκιῆς Θανάτου, ποὺ κάνουν τὰ ὄρνια νὰ τρέμουν καὶ τὸν ἄερα νὰ παγώνει, βάζουν σὲ τρόμο τὰ φαντάσματα καὶ πνίγουν τῆς Νεράϊδες! Νυχτερίδες! τῆς Νύχτας παιδιὰ καὶ τοῦ Φόβου ἀγγόνια. Σκιῆς τῶν Προγόνων, ἀγαπημένες τοῦ Ἀλλάχ!

...Μάρμαρο καὶ φίλιδες καὶ ἀσημι καὶ χαλκός, σὴν Τέχνη ποταμιένη, βρίζουνται ἀρμονικὰ στολίδια, κίτω ἀπὸ τοὺς πράσινους μλακιρένιους θόλους ποὺ σκεπάζουν τὰ ἐρεΐλια! Εἶναι οἱ τάφοι τῶν Προγόνων!

Αὐτὸ Χαλίρηδες ἀπὸ τῆς Φύττας τὴ Γεννιά, καὶ πλήθος ἀμέτρητο, ἀρχόντων ἀπὸ εὐγενικὸ αἷμα ὡς τὸν Μεγάλον Μπέη τοῦ Καρά-Σοῦ, τὸν περὶ φανὸ καὶ ἀτρόμητο, εἶναι θαμμένοι στοὺς Τάφους! Ὅλοι πῆγαν σὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ζοῦνε τὴ λευκὴ ζωὴ τῆς αἰώνιας ζωῆς καὶ εὐτυχίας μέσα στὸν κήπο τῆς Ἡδονῆς, ποὺ εἶναι ὁ καλύτερος μπαξές τοῦ Παραδείσου... Καὶ μόνον ὁ ἄρχοντας τοῦ Καρά-Σοῦ, ὁ Μεγάλος Μπέης ἀπ' τὸ θεῖόν δέντρο τοῦ Προφήτη, ἀδίκαιος μένει καὶ ἄλωτος μέσα στὸ κιβώτιο, ἀπὸ κόκκινη πέτρα καὶ μυρωμένο ξύλο τοῦ Λιβάνου, ἐσχιστοῦ ἀρένης τῶν Κοιτῶν.

Ἐκεῖ ποὺ τὸ Κιτλ-Σοῦ κλάει τὸ μαῦρο του κῆμα μετ' ἀνιζοῦς βουϊσμοῦ, μέσα στοὺς χλοερὺς ὄχτους καὶ τῆς στρογγυλῆς πέτρας, ἀγκάθια καὶ τριβόλια πνίξαν τὰ γεννήματα στὸν ἐδολογημένο Κάμπο. Τὰ στάχια ποὺ κούβαν καὶ βιλλίρηδες δὲ δέχονται λελέκια (*) καὶ τὸ μισοῖρι μαρμάριζε τοῦ χοροῦ ἀναδῶσει.

Ὅλα τὰ δὲ τραγίνανε λιτές καὶ τὰ πουλιὰ κουκουβάγιες τῆς Λίμνης τὰ νερά ξεράθηκαν καὶ τὰ ψί-

(*) Ἡ πελαργὸς ἡ δρεπὶνι μετ' ἀνιζοῦς στολίδων καὶ τῶνα καὶ τῆλο.

ρια τῆς βατράχια ἔχουν γίνε. Στὶ κατνοτὰ θεοιεύει τ' ἀσφοδὶ καὶ ὅλα τὰ ἡμέρα τοῦ σπιτοῦ ἀγρίεψαν καὶ πῆγαν τὰ ὄρη στὰ μοιροπατία καὶ τῆς χορταργισμένες σιράτες σμαμαήδων καὶ χελῶνες περπατοῦν...

Ἄγριος ἄνεμος, πιδ φοβερός καὶ ἀπ' τὸ Σιμοῖν τῆς Ἀραπιάς, ἀπ' τοὺς Τατάρους (*) πάνω φύσηξε καὶ τὰ καψῶν ὅλα καὶ τὰ μάρινε!... Λέν ἀκούεται πιδ ἡ μαγικὴ φλογέρα τοῦ καλοῦ βοσκῶ τοῦ ἔλαιζε τραγούδια γιὰ τὸ φεγγάρι, τὰ πουλιὰ, τῆς Νεράϊδες καὶ τὴν ἀγάτη. Οὐκὲ σορῆματα σουραυλιῶν ἀπὸ πυξάρι ποὺ βαροῦσαν οἱ καλοὶ γελαδάκηδες καὶ τὰ φρόνια τοσμπανόπουλα, ὅταν ξαπόστάναν στὸ ἡλιοβάσιμμα καὶ τροχοῦσαν τὰ χατζάρια.

Καὶ δὲ θ' ἀκουστοῦν, ἀλοῖμονο, οἱ γλυκὲς φωνὲς λαβύτου, ποὺ ἔχει κόκκα, ἀπὸ ξανθόμαλλης κορσισιάς πλεξούδα καὶ φερεὶ ἀηδονήσιο! Λαβοῦτο ποὺ τὸ βιρτοῦν ἀχνὰ δάχτυλα πίσω ἀπὸ πυκνὸ κατράσι καὶ τὸ ἀκολουθεῖ τραγ. ὕδ' ἀπὸ μελένιο στόμα, πιδ γλυκὸ ἀπὸ τοὺς ἀμάνδες τοῦ Χόντζα σὺν ἱερὸ τζαμί τῆς Ἐντρινές... (*)

Σκληρότερο ἀπὸ θανατικὸ δρεπῆνι, τὰ συνελήφε, ὁ παγερός Σιμοῖν ποὺ ἦρθε ψηλὰ πὸ τοὺς Τατάρους.

Τὴ στοιχειωμένη ὥρα ποὺ ἡ Σελήνη σκορπᾷ ὅλο τὸ χρυσάρι τῶν μαλλιῶν τῆς πίνω στὰ νερά τοῦ Καρά-Σοῦ καὶ κάθε ζωντανὸ γίνετ' ἄερας καὶ ὁ ἀγέρας παίρνει ψυχὴ, ὁ ξοιτὸς χορὸς ποὺ εἰ Νεράϊδες στήνουν, ἀπὸ ἄερα μοιροπατία, τραβᾷ στοὺς τάφους. Στὸ διάβα τοὺς ξαφνίζουν οἱ βάτοι καὶ μουλῶνται τὰ θερά καὶ βορβαίνονται τὰ ὄρνια τὰ ρέτια παραμεροῦν καὶ τὸ λιθίρι παίρνουν ζωὴ.

Οἱ μετρίρητοι θόλοι ἀνιζοῦν καὶ πλοῦσι τὸ φῶς χύνεται σὴν μεγάλη αἰὼν μετ' ἐξήντα κολῶνες καὶ τὰ διακόσια σκαλιὰ.

Τὰ ψηφιδωτὰ καὶ οἱ ζουγραφίες τῶν τοίχων ζωντανεύουν καὶ ἀνήκουστον, φέρονται ἡμίονοι στὸ ἀχνὸ γαϊτάνι τοῦ χοροῦ.

Οἱ Νυχτερίδες — Ψυχὲς τῶν προγόνων πυκνώθηκαν σὲ σύννεφο πάνω ἀπὸ τοὺς ἐνδοξους Τάφους γιὰ νὰ μυστηρέψουν τῆς μελλοῦμενης τελετῆς.

Ὅλα μαρμαρώνουν! Τὰ φανταστικά συμπτώματα τῶν μαυροκόκκινων ψηφιδωτῶν, οἱ ζουγραφίες μετ' ἐξήντα γουρῶνες καὶ τοὺς Δράκους, καὶ οἱ Νεράϊδες, πέτρες σκελισμένες γίνονται!

(Στῆλο φύλλο τελώνει)

ΚΩΣΤΑΣ ΝΤΑΤ-ΦΑΣ

(*) Τατάρους: Λένε σ' ὅλη τὴ Μακεδονία οἱ Τούρκοι καὶ Ἕλληνες τοὺς Βουργάρους. ἔχουν πῶς ἡ καταγωγὴ τους εἶναι Τατταρική.

(*) Ἐντρινές: τουρκικὴ ἢ Ἀτρινανόπολη. Βουλγάρικα: Ὀντρινισκη.